

LIVSKVALITET VID BEHANDLING FÖR CANCER I HUVUD- OCH HALSREGIONEN

Niklas Bohm*¹, Leg. tandhygienist, Charlott Karlsson² Leg. tandhygienist, Magisterexamen, Jessica Skoogh Andersson³, Leg. tandhygienist, Odont dr/universitetslektor, Lena Arnesson⁴, Leg. tandhygienist, Annika Vasara-Hammare⁵, Leg. tandhygienist, Annica Almståhl¹ Leg. tandhygienist, Docent/universitetslektor

1. Avdelningen för Oral mikrobiologi och immunologi, Institutionen för odontologi, Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet
2. Käkkirurgiska kliniken, Avdelningen för Orofacial medicin, Odontologiska institutionen, Jönköping/Jönköping University
3. Avdelningen för Parodontologi, Institutionen för odontologi, Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet
4. Sjukhustandvården/Orofacial medicin, Länssjukhuset i Kalmar
5. Sjukhustandvården, Norrlands universitetssjukhus

Behandling för cancer i huvud- och halsregionen ger många biverkningar som kan påverka livskvaliteten negativt.

Syfte: att undersöka livskvaliteten hos patienter som genomgår behandling för cancer i huvud- och halsregionen före behandling samt 3 månader efter avslutad behandling

Material och metod: Patienter (≥ 18 år, fulldos strålbehandling, stora spottkörtlarna inkluderade i strålfältet) rekryteras innan behandlingsstart. Patienterna fyller i två frågeformulär om sin livskvalitet vid baseline och 3 månader efter avslutad behandling, dels European Organisation for Research and Treatment of Cancer (EORTC) C30 innehållande 30 frågor och dels HN35 med 35 frågor. HN35 är ett frågeformulär speciellt framtaget för patienter med cancer i huvud- och halsregionen. Skillnader i medelvärde >10 poäng anses kliniskt signifikant.

Resultat: Hittills har 22 patienter (13 män, 9 kvinnor), medelålder 59 år, genomgått uppföljningen 3 mån efter avslutad behandling. Den vanligaste diagnosen var tonsillcancer (n=9) följt av cancer i tungbas (n=5). Samtliga patienter strålbehandlades och den vanligaste behandlingsregimen var strålbehandling+cytostatika (n=12) och strålbehandling+kirurgi (n=7). Patienterna rapporterade mer problem med muntorrhet (48,5 p), följt av klibbig/seg saliv (35,5 p), viktnedgång (27,7 p), lukt och smak (26,2p), hosta (17,0 p) och socialt ätande (15,9 p). Användningen av smärtstillande läkemedel hade minskat 3 månader efter avslutad cancerbehandling jämfört med baseline (24,4p).

Konklusion: 3 månader efter avslutad behandling för cancer i huvud- och halsområdet var de vanligaste symptomen muntorrhet, klibbig/seg saliv, problem med lukt och smaksinnet, vilket förklarar problem med socialt ätande, aptitlöshet och viktnedgång. Cancerbehandlingen påverkar flera aspekter av livskvaliteten negativt varför det är viktigt att dessa patienter erbjuds stöd från tandvården och hälso- och sjukvården.

Projektet genomförs med forskningsanslag från: Cancerfonden, Futurum, Stiftelsen fonden för klinisk Cancerforskning i Jönköping, FRF-stiftelsen, TUA Göteborg